

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

16.Bf.343/2021/10.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten 2022. év február hó 2. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A terrorcselekmény elkövetésével fenyegetés büntette miatt Terhelt1 ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék 19.B.154/2021/20. számú ítéletét megváltoztatja.

A bűncselekmény megjelöléséből a Btk. 314. (1) bekezdésének a) pontjára történő utalást, a bűnügyi költség megfizetésére történő részletfizetés engedélyezését, valamint a párfogó felügyelet idejére előírt külön magatartási szabályt mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy az ítélet bevezető részéből az előkészítő ülés feltüntetését mellőzi.

A másodfokú bíróság ítélete ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

[1] Terhelt1 vádlottat a Fővárosi Törvényszék 2021. szeptember 28. napján kihirdetett 19.B.154/2021/20. számú ítéletével bűnösnek mondta ki terrorcselekmény büntetében [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont, 316. §]. Ezért öt hat hónap szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását három év próbaidőre felfüggesztette. Úgy rendelkezett, hogy a szabadságvesztést végrehajtásának elrendelése esetén börtönben kell fogatosítani, ez esetben a vádlott a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A szabadságvesztés felfüggesztésének próbaidejére elrendelte a vádlott párfogó felügyeletét, melynek külön magatartási szabályaként írta elő, hogy a vádlott köteles részt venni a párfogó felügyelő által szervezett csoportos vagy egyéni indulatkezelési tréningben. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjel sorsától, a vádlottat

kötelezte az elsőfokú ítélet meghozataláig felmerült százötvenezer-háromszázhet forint bünygyi költség megfizetésére, amely vonatkozásában részletfizetést engedélyezett.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az ügyész a vádlott terhére, a büntetés súlyosítása érdekében, a vádlott az ítélet „minden szava” ellen, míg a védő elsődlegesen bűncselekmény hiányában történő felmentés, másodlagosan a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.800/2021/3. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

[4] A védelmi fellebbezéseket alaptalannak értékelte.

[5] Rögzítette a teljes körű felülbírálat szükségességét [Be. 590. § (1) és (2) bekezdés]. Az ügy tanácsülésen történő elbírálására tett indítványt [Be. 598. § (2) bekezdés].

[6] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat megtartotta. Indokolási kötelezettségének eleget tett.

[7] Véleménye szerint az elsőfokú bíróság megalapozott ítéletet hozott. A Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő megkeresésére irányuló bizonyítási indítványt okszerűen utasította el, amely nem érinti az ítélet teljeskörű felderítettségét. A törvényszék a történeti tényállást csaknem hiánytalanul állapította meg. A személyi körülményekre tett megállapítások azonban kisebb kiegészítésre szorulnak a vádlott elmeállapotával kapcsolatban, szükséges ugyanis annak a rögzítése is, hogy „az általa elkövetett cselekmény társadalmi megítélésével, annak morális súlyával, büntetőjogi következményeivel csak formálisan van tisztában, helyzetének reális megítélését kóros kulcskésztetése, üldöztetési vonatkoztatásos téveszméi érdemben befolyásolják, oly módon, hogy cselekvésre késztető hatással bírnak”.

[8] A jogi értékelés körében a bűnösség megállapítását okszerűnek, a cselekmény minősítését törvényesnek tartotta, amelyek megfelelnek a Kúria 14/2012. büntető elvi döntésében kifejtetteknek is.

[9] A büntetékiszabást érintő jogorvoslatával kapcsolatban annak a véleményének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság teljes körben számba vette a súlyosító és enyhítő körülményeket, azokat azonban nem a súlyuknak megfelelően értékelte, ezért szükséges mind a szabadságvesztés, mind a végrehajtás felfüggesztésére meghatározott próbaidő hosszabb tartamú meghatározása. E tekintetben hangsúlyozta a vádlott elmeállapotából folyó kiszámíthatatlanságát, egyetértően utalt az elsőfokon eljáró ügyész fellebbezésében foglaltakra, így arra, hogy a követelés címzettje az egyik legfontosabb állami szerv, a Kúria volt, hogy a vádlott a bírósággal szembeni fenyegetését jelen eljárásban is megismételte, valamint, hogy a korábbi elítélésének az alapját is erőszakos cselekmény képezte.

[10] Észrevételezte, hogy az elsőfokú ítélet bevezető részéből az előkészítő ülésre történő utalást mellőzni kell, valamint, hogy a cselekmény megnevezése is a vádban írtak szerint pontosításra szorul.

[11] Összegzően az elsőfokú bíróság ítéletének a megváltoztatását, az ítélet rendelkező részének korrekcióját, az irányadó büntetési tételkeret minimumát megközelítő szabadságvesztés kiszabását, e büntetés felfüggesztési próbaidejének hosszabb tartamban történő meghatározását, a tényállásban személyi körülmények kiegészítését, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

[12] A védő az ügyben nyilvános ülés kitűzését kérte.

[13] Fellebbezésének az írásbeli indokolásában jogorvoslatát változatlan tartalommal fenntartotta.

[14] A vádlott felmentésre irányuló elsődleges indítványa keretében annak a jogi álláspontnak adott hangot, hogy a vádlotti magatartás nem feleltethető meg a terhén megállapított bűncselekmény törvényi tényállásának, mert a tényleges magatartás konkrét fenyegetést nem tartalmaz, hiányzik belőle az eltervezettség, a fenyegetés a Kúria vonatkozásában komolytalan és a tényleges megvalósítás lehetősége is megszűnt. A vádlott „végtelen elkeseredésében” fogalmazta meg a beadványt.

[15] A büntetés enyhítésére irányuló másodlagos indítványának indoka szerint a vádlottnak – az elsőfokú ítéletben írtakkal szemben – van betegségtudata, az elsőfokú bíróság az indulatkezelési tréningen való részvétel külön magatartási szabályként történő előírásakor figyelmen kívül hagyta, hogy az indulati feszültség betegségének tünete, annak kezelése nincs hatással a betegségére és a cselekmény indítóokára. A vádlott kóros elmeállapotára és a cselekmény óta eltelt időre tekintettel a vele szemben alkalmazott büntetés eltúlzottan szigorú, emiatt a jogkövetkezmények enyhítése szükséges. Véleménye szerint a korlátlan enyhítés törvényi lehetősége próbára bocsátás alkalmazását is lehetővé teszi, melyet elégségesnek tart.

[16] A jogorvoslatok joghatályosak.

[17] A jogosultak a fellebbezésüket az ítélet kihirdetése után nyomban bejelentették. Az ügyészi és a védelmi fellebbezés oka, tartalma és iránya egyértelműen meghatározható és törvényes [Be. 584. § (1) bekezdés]. A vádlotti fellebbezés konkrét tartalma a bejelentésekor nem volt tisztázható, ezért azt, a javára szólóan, az ítélet valamennyi rendelkezése ellen bejelentettnek kell tekinteni [Be. 583. § (4) bekezdés, 584. § (4) bekezdés].

[18] A másodfokú bíróság az ügyet nyilvános ülésen bírálta el [599. § (1) bekezdés].

[19] A másodfokú nyilvános ülésen a védő a fellebbezését fenntartotta. Tartalmában az írásbeli indokolásban írtakat ismételte meg. Így hangot adott a cselekmény tényállásszerűségének hiányára vonatkozó véleményének. A bűnösség megállapítása mellett sem látott lehetőséget a büntetés ügyészi indítványnak megfelelő súlyosítására, ugyanakkor a jogkövetkezmények enyhítését szükségesnek tartotta a vádlott elmeállapotának és testi betegségeinek – megítélése szerinti – romlása miatt. Utalt rá, hogy a büntető törvény kizáró rendelkezései ellenére is a vádlottal szemben intézkedés alkalmazása lenne célravezető.

[20] A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott felszólalásában értetlenségének adott hangot a jelen eljárás lefolytatása miatt. Elmondása szerint az őt ért csalódások miatt vált zavarodottá, ez késztette az eljárás tárgyát képező magatartására. Úgy értékelte, hogy elmeállapota miatt nem állapítható meg a bűnössége.

[21] Utolsó szó jogán az ellene emelt vád alóli felmentését kérte.

[22] A vádlottal szemben alkalmazott jogkövetkezmények enyhítésére irányuló védelmi fellebbezés részben alapos, az egyéb irányú fellebbezések nem vezettek eredményre.

[23] A védelmi fellebbezések a bűnösség kérdésében hozott elsőfokú döntést is vitatják, vagyis jogorvoslati igényük teljes körű felülbírálatot tesz szükségessé. Ebből következően a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság eljárásának törvényességét valamennyi releváns perjogi rendelkezésre nézve ellenőrizte. Az elsőfokú ítélet tekintetében vizsgálta annak a megalapozottságát, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére vonatkozó döntés helyességét, a büntetés kiszabására, intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezések jogszerűségét, továbbá ellenőrizte a tény és a jogkérdésekre vonatkozó indokolási kötelezettség teljesítését [Be. 590. § (1)-(2) és (10) bekezdés].

[24] A másodfokú felülbírálat meghatározott rendben történik. A másodfokú bíróság esetleges korrekciós kötelezettségeit az eljárási törvény meghatározza, melyet a vizsgálat sorrendjében kell elvégezni.

[25] Első lépés az eljárási szabályok ezen belül is a törvényben meghatározott, mérlegelést nem tűrően hatályon kívül helyezéshez vezető eljárási szabályok megtartásának az ellenőrzése. Ezt követi az előbbi körön kívül eső eljárási szabályok érvényesülésének a vizsgálata, az ítéltábla itt ellenőrzi az indokolási kötelezettség alapvető kívánalmainak a teljesítését is [Be. 561. (3) bekezdés d) pont]. A relatív hatású eljárási szabály megsértése esetén, a másodfokú bíróságnak – amennyiben lehetséges – azt orvosolnia kell, ennek hiányában pedig arról kell állást foglalni, hogy a perrendi szabály megsértése jelentős hatással

volt-e az eljárás lefolytatására és büntetőjogi főkérdések elbírálására [Be. 609. § (1) bekezdés].

[26] Második lépés az elsőfokú ítélet megalapozottságának a vizsgálata, ehhez kapcsolódik a ténybeli indokolás helyességének az ellenőrzése [Be. 167. § (4) bekezdés]. A részleges megalapozatlanság kiküszöbölése a másodfokú bíróság mérlegelést nem tűrő feladatai közé tartozik, az elsőfokú bíróság ítéletét csak a teljes körű megalapozatlanság teheti felülbírálatra alkalmatlanná. Az indokolási kötelezettség hibája a megalapozatlanság kiküszöbölése során megállapított eltérő tények tekintetében nem kérhető számon [Be. 593. § (2) bekezdés] (EBH2019.B. 9.).

[27] Harmadik lépés a bűnösségre vont elsőfokú bírói döntés, a bűncselekményi minősítés, és a jogkövetkezmények törvényességének a felülbírálata, amely magában foglalja a jogkérdésekre vonatkozó indokolás helyes voltának az ellenőrzését is.

[28] Az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat csaknem teljes körben megtartotta.

[29] Nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely a törvényi rendelkezésből következően, mérlegelés nélkül az ítélet hatályon kívül helyezését vonná maga után [Be. 608. § (1) bekezdés].

[30] Az elsőfokú bíróság pervezetése egyéb eljárásjogi szabályok érvényesítése során is példaértékű volt.

[31] A törvényszék az előkészítő ülésen indokoltan figyelmeztette a vádlottat a bűnösség beismerésének és a tárgyalás jogáról történő lemondásnak a lehetőségére és következményeire, - az ügyészi állásponttal szemben ugyanis – az ügy egyéb körülményei, így a vádlott tisztázott kóros elmeállapota miatt önmagában nem volt akadálya a vádlotti beismerés végzéssel történő elfogadásának [Be. 504. § (2) bekezdés], (BH2021. 160.).

[32] A törvényszék az előkészítő ülésen helyesen alkalmazta a perkoncentrációt szolgáló eljárási szabályokat a bizonyítási indítványok beszerzése és a védelem által valóban elfogadott tények rögzítése tekintetében [Be. 506. § (3) és (4) bekezdés].

[33] Megfelel a perrendi szabályoknak az előkészítő ülés berekesztését követően a tárgyalás azonnali kitűzése és megtartása is [Be. 508. § a) pont].

[34] Az elsőfokú ítélet részletesen tartalmazza a védői – az elmeorvos szakértői vélemény kiegészítésére és a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő megkeresésére irányuló – bizonyítási indítvány elutasításának az okait (elsőfokú ítélet [16]-[21]) [Be. 561. (3) bekezdés f) pont].

[35] Az elsőfokú bíróság alapvető ténybeli indokolási kötelezettségének eleget tett, megjelölte azokat a bizonyítékokat, amelyekre döntését alapította, és azt is, hogy ezeket a bizonyítékokat miért fogadta el, gondolkodásának logikája megismerhető, nyomon követhető, ellenőrizhető volt (BH2018. 132). Az indokolás alapján az ítélet megalapozottsága is vizsgálható.

[36] Az elsőfokú bíróság mindössze azzal tért el az eljárási szabályoktól, hogy ügyszó határozatának a bevezető részében a tárgyalás mellett az előkészítő ülést is feltüntette. Az ítélet bevezető részében az eljárási forma megjelölése a határozat meghozatala kapcsán érvényre jutó eljárási jogszabálykörre utal. Amennyiben a bíróság az előkészítő ülés után az ügyet tárgyalásra tűzi ki, vagyis ügyszó határozatát tárgyalás eredményeként hozza meg, ez utóbbira meghatározott szabályok érvényesültek, ezért kizárólag ezt az eljárási formát kell feltüntetni [Be. 561. § (1) bekezdés]. Ugyanerre a megfontolásra vezethető vissza, hogy a tárgyalás megismétlésének a szükségessége esetén, csak a megismételt tárgyalást kell feltüntetni, és az annak során érvényesülő eljárási szabályokat kell vizsgálni.

[37] A fellebbviteli főügyész is helyesen hívta fel a figyelmet a szükséges korrekcióra.

[38] A kis súlyú eljárási szabálysértés az előkészítő ülésre történő utalás mellőzésével orvosolható volt.

[39] A törvényszék ítélete csaknem teljes körűen megalapozott.

[40] Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket felderítette, megállapította. A megállapított tények megfelelnek a bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmának, a törvényszék tényből tényre helyesen következtetett.

[41] A védelem által elismert tények tekintetében a bizonyítás mellőzése és azok vád alapján történő rögzítése törvényes volt [Be. 163. § (4) bekezdés c) pont].

[42] Nem érinti az ítélet megalapozottságát, hogy a bíróság a szakértők meghallgatása nélkül hozta meg ügyszó határozatát. E bizonyítási cselekmény lefolytatása akkor kötelező, ha a szakvélemény lényegének ismertetése vagy felolvasása után a szakvéleménnyel szemben támasztott törvényi követelmények [Be. a 197. § (1) bekezdés] hibája miatt a szakértő meghallgatása szükséges, vagy ha az arra jogosult, a szakértőnek kérdést kíván feltenni [Be. 530. § (2) bekezdés]. Jelen esetben a törvényszék tartalmában helyesen és részletesen bemutatta, hogy a szakvélemény nem szenved a törvényben meghatározott hiányosságokban, továbbá a védő – bár a szakvélemény megállapításával kapcsolatban egyet nem értő aggályát fejezte ki – tárgyaláson, a szakvélemény ismertetése után a szakértő meghallgatását nem indítványozta.

[43] A teljes felderítettséghez nem volt szükséges sem a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő megkeresése, sem az elmeorvosszakértői vélemény kiegészítése. E tekintetben az elsőfokú bíróság szempontjai és érvei helytállóak voltak.

[44] Ugyanakkor a megállapított tényállás kis mértékben hiányos, illetve ítéletszerkesztési okokból szükséges volt a történeti tényállás egyes szövegrészeinek mellőzése is. [Be. 592. § (2) bekezdés a) pont].

[45] A megalapozatlansági hibák az elsőfokú bíróság által elfogadott bizonyítékok tartalma alapján a másodfokú eljárásban orvosolhatók voltak [Be. 593. § (1) bekezdés a) pont]. Ennek megfelelően a másodfokú bíróság:

- Az elsőfokú ítélet [3] bekezdésének utolsó mondata elé – az igazságügyi elmeorvosszakértői vélemény és lelet 1. pontjában tett szakértői megállapítás alapján – a következő mondatot illeszti: „A vádlott az általa elkövetett cselekmény társadalmi megítélésével, annak morális súlyával, büntetőjogi következményeivel csak formálisan van tisztában, helyzetének reális megítélését kóros kulcsképzetése, üldöztetési, vonatkoztatási téveszméi érdemben befolyásolják, oly módon, hogy cselekvésre késztető hatással bírnak.” A kiegészítés az alkalmazott jogkövetkezmények szempontjából jelentős.

- Az elsőfokú ítélet [3] bekezdéséből mellőzi a következő tartalmakat: „aminek forgalmi értékét 12 millió forintra becsülte”, „aminek az értékéről nem tudott nyilatkozni”, „A 2021. január 11. napján kelt igazságügyi elmeorvosszakértői lelet és vélemény, illetve az azt alátámasztó orvosi iratok alapján”, illetve „A 2021. január 11. napján kelt szakvélemény szerint”. Az idézett szövegrészek nem a bizonyítékok mérlegelésének eredményeként megállapított tényeket, hanem bizonyítási eszközökre történő utalást és bizonyítékok tartalmának az ismertetését foglalja magában, ezért nem lehetnek részei a tényállásnak.

- Az elsőfokú ítélet [4] bekezdésében jelzett 8.B.XIV.14.334/2013/55. számú ítéletben írt zaklatás vétsége tekintetében a kísérleti stádiumra utalást – az erkölcsi bizonyítvány és a rendelkezésre álló határozatok tartalma alapján – mellőzi.

- Az elsőfokú ítélet [5] bekezdésében a Kúria felülvizsgálatai eljárásban hozott 70.P.20.872/2015/57. sorszámú határozata tekintetében a „helybenhagyta kifejezést” „hatályában fenntartotta” fordulatra cseréli a rendelkezésre álló határozat alapján.

- Az elsőfokú ítélet [8] bekezdését – mint a [3] bekezdés utolsó előtti mondatának tartalmi megismétlését – mellőzi. Az elmeállapatra tett megállapítás a személyi körülmények körébe tartozik.

[46] A megállapított tényeket megalapozó bizonyítékok nem kívántak differenciált értékelést. A Kúriához beadott és címzett beadvány rendelkezésre áll, tartalmi elemei közvetlenül megismerhetők. A vádlott nem vitatta, hogy az iratot ő készítette és nyújtotta be, cselekményének céljáról következetes nyilatkozatot tett.

[47] Az elsőfokú bíróság a büntető anyagi jogszabályok pontos idézésével és a releváns joggyakorlat citálásával, valamint a megállapított tények összevetésével részletesen bemutatta, hogy a vádlott cselekménye megvalósította a terrorcselekmény speciális fenyegetéssel megvalósuló elkövetési módját (elsőfokú ítélet [22]-[35]).

[48] A vádlott büntetőjogi felelősségének megállapítását kizáró körülmény nem áll fenn, mert a vádlott kóros elmeállapota csak korlátozta a beszámítási képességét. Jogilag nem helytálló az a vádlotti álláspont, hogy önmagában az elmeállapota miatt őt az ellene emelt vád alól fel kell menteni.

[49] A másodfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekmény tényállásszerűsége tekintetében a védelem ezt vitató érvei miatt – részben az elsőfokú bíróság által is írtak tartalmát megismételve – a következőket emeli ki.

[50] Terrorcselekmény büntettét valósítja meg az is, aki terrorcselekmény elkövetésével fenyeget [Btk. 316. §].

[51] E bűncselekmény elkövetési magatartása a fenyegetés, amely, eltérő rendelkezés hiányában súlyos hátrány kilátásba helyezése, amely alkalmas arra, hogy a megfenyegetettben komoly félelmet keltsen [Btk. 459. (1) bekezdés 7. pont].

[52] A Btk. 316. §-ban meghatározott bűncselekmény esetében a súlyos hátrány kilátásba helyezése speciális tartalommal, terrorcselekmény elkövetésével fenyegetve történik. Ez a tartalom teszi indokolttá a bűncselekmény rendszertani elhelyezését is. Emiatt szükséges az ezzel való fenyegetés esetén a terrorcselekményt megvalósító magatartások értelmezése. Ezt erősíti meg és pontosítja az a – a törvényszék és a fellebbviteli főügyészség által is hivatkozott – joggyakorlati tétel, mely kiemeli, hogy a fenyegetésnek olyan tartalmúnak kell lenni, amelyben megnyilvánul a terrorcselekmény büntettének speciális elkövetése, illetve amely komoly és konkrét (EBD2012. B.14.).

[53] A fenyegetés akkor tekinthető komolynak, ha a fenyegető számára megvalósítható és a fenyegetés beváltásával kapcsolatos végrehajtási szándék nem vonható kétségbe. A terrorcselekménnyel fenyegetés elkövetésénél az elkövető általában „nem üres fenyegetést használ, hanem komolyan gondolja a terrorcselekmény megvalósítását, ez azonban csak az adott cselekménytípus gyakorlati megvalósulásának a jellemzője, de nem dogmatikai feltétele a megállapításnak (EBD2012. B.14.).

[54] A terrorcselekmény jellemzői szempontjából jelentősége a kényszerítés speciális passzív alanyának van, nem a céljának, vagyis, megállapításához a köznap értelemben vett terrorista cél nem szükséges (EBH2018. B. 8.).

[55] A terrorcselekmény fenyegetéssel megvalósított elkövetési módját és annak – verbalításban (írásban) történő kifejezésre juttatásával történő ajánlkozással, vállalkozással megvalósuló – *sui generis* formájú előkészületét el kell határolni egymástól. Az előbbi esetben az elkövető az eszközcselekmény végrehajtására irányuló végleges szándékának a kialakulását önmaga is feltételhez köti. Az utóbbi esetben az eszközcselekmény végrehajtási szándéka már célzottan kialakult, és ezt a szándékot teszi az elkövető ajánlkozásként transzparensé (Bfv.696/2019/9 [35] (BH2016. 294.).

[56] Az elsőfokú bíróság helyesen mutatta be, hogy a vádlott állami szervet, a Kúriát akarta bizonyos tevése, meghatározott tartalmú határozat meghozatalra kényszeríteni [Btk. 314. § (1) bekezdés a) pont]. A követelés címzettje és a követelés iránya a beadványból direkt módon kitűnik.

[57] A követelés teljesítésének az elmaradása esetén, a vádlott olyan személy elleni erőszakos bűncselekmény megvalósítását helyezte kilátásba, amely a terrorcselekmény elkövetésének is az eszközcselekménye lehet [Btk. 314. § (4) bekezdés a) pont 1. illetve 2. fordulat] Az emberölés, illetve testi sértés elkövetésével történő fenyegetés megállapítható, mivel a vádlott magát aktivált „ketyegő bombához” hasonlította, amely „ártatlanok bántalmazását” is eredményezheti. A fenyegetés konkrét volt, mert az élet, - testi épség sérelmét előre vetítette, utalt rá, hogy a „borzalmas” cselekményeket teherautóval tudja végrehajtani, időben a számára nem tetsző kúriai döntés után. A fenyegetés komolysága a beadvány terjedelméből, erős indulati fűtöttségéből, személyes sérelmekkel megalapozott jellegéből és a fenyegetés bevalthatóságából következik.

[58] A fenyegetés komoly és konkrét voltát a megfenyegetett szempontjából kell figyelembe venni, ezért irreleváns, hogy a beadványban írt teherautót a vádlott ténylegesen használhatta-e. Bár jelen eljárás alapjául szolgáló vádnak nem része, még sem hagyható figyelmen kívül a vádlottnak a Fővárosi Törvényszékhez 2021. július 16. napján érkezett beadványa, ami részletezte, hogy Kúria megfenyegetésekor többek között „vonat-szerelvény kisiklására vagy görögtűzzé változtatására”, illetve „turistahajó felgyújtásra vagy elsüllyesztésére” gondolt. Ilyen körülmények mellett fel sem merül, hogy a vádlott eredetileg sem kívánta, hogy fenyegetését a legfőbb bírói fórum komolyan vegye.

[59] Megállapítható volt az is, hogy a vádlottban még nem alakult ki az eszközcselekmény tényleges végrehajtásának a szándéka, azt valóban az általa is megjelölt feltétel bekövetkezésétől tette függővé.

[60] Büntetőjogi szempontból nem fogadható el az a vádlotti álláspont, hogy ilyen módon kívánt egy általa jogszerűnek ítélt joghelyzetet létrehozni. Következtes az ítélkezési gyakorlat, hogy amennyiben a fenyegetés kifejezetten és egyértelműen erőszak kifejtését, emberölést helyez kilátásba, akkor joggyakorlás vagy véleménynyilvánítás eszközévé, módjává nem válhat (BH.2018. 218. [36]).

[61] A taglalt körülmények miatt a vádlott cselekménye maradéktalanul megfelel a vád tárgyává tett bűncselekmény törvényi tényállásának. Az ezzel ellentétes védői érvek nem foghattak helyt.

[62] A fentiek miatt az elsőfokú bíróság törvényesen mondta ki a vádlottat bűnösnek terrorcselekmény büntetében [Btk. 316. §]

[63] A bűncselekmény megnevezése maradéktalanul megfelel a perjogi rendelkezéseknek és a joggyakorlati iránymutatásnak. Az ítélet rendelkező részében a bűncselekményt Btk. szerinti megnevezése szerint kell meghatározni az alkalmazott törvényhely feltüntetésével [Be. 561. § (2) bekezdés c) pont].

[64] A Btk. azonban nem minden bűncselekményi tényállást jelöl külön alcímmel, hanem számos esetben több bűncselekményi tényállást közös alcím alá sorol. Ez a kodifikációs-technikai megoldás a bűncselekmény megnevezését nem érinti: egy bűncselekményt akkor is csak az alcímével kell megjelölni, ha közös alcím alá több, külön §-ba, bekezdésbe vagy pontba foglalt törvényi tényállás tartozik. A törvényi alcím helyett, kivételesen, egyes bűncselekmények egyszerűbb, a bírói gyakorlatban általánosan elfogadott megnevezése is alkalmazható, (61.BK. vélemény). Btk. 316. § szerinti bűncselekmény a „terrorcselekmény” alcím alatt került elhelyezésre, ebből következően megnevezése is ez. A „terrorcselekménnyel fenyegetés” megnevezés a bírói gyakorlatban bevett fordulat, használata nem kifogásolható, de az elsőfokú ítéletben törvényesen írt megnevezés módosítására nem ad alapot. A korrekcióra irányuló ügyési indítvány nem foghatott helyt.

[65] A szöveges minősítés után - zárójelek közé foglalva - fel kell tüntetni, hogy a bűncselekmény a Btk. Különös Része szerint hogyan minősül, azaz meg kell jelölni azokat a rendelkezéseket, amelyek az elkövető által megvalósított törvényi tényállást (diszpozíciót) és az ennek megfelelően irányadó büntetési tételt meghatározzák. Ha a törvényi tényállást és a büntetési tételt külön rendelkezés tartalmazza, mindkettőt fel kell hívni (61.BK. vélemény). Jelen esetben a Btk. 316. § meghatározza mind a diszpozíciót, mind a bűncselekmény büntetési tételét, vagyis ennek felhívása elégséges. A Btk. 314. (1) bekezdésének a) pontjára történő utalás csak értelmező jellegű, ezért annak feltüntetését az ítéltábla mellőzte.

[66] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabás körében érvényesülő szempontokat helyesen vette számba és azokat súlyuk szerint is helyesen értékelte (elsőfokú ítélet [38][39]). Azt a másodfokú bíróság nem kívánja kiegészíteni.

[67] A védelem által hivatkozott cselekmény óta eltelt hosszabb idő, jelen ügyben nem jön számításba, az adott cselekmény tárgyi súlyára tekintettel az elkövetéstől eltelt két és fél évet el nem érő idő távlatából a generális és speciális prevenció céljai megvalósíthatók.

[68] A büntetési céloknak megfelelő szankciót alapvetően az határozza meg, hogy a vádlott csak formálisan van tisztában a cselekmény társadalomra veszélyességének a mértékével, helyzetének reális megítélését kóros kulcsképzetése, üldöztetési vonatkoztatásos téveszméi érdemben befolyásolják. Emiatt a büntetés súlyosítása nem szolgálja hatékonyan az egyéni megelőzést. Az általános megelőzés további súlyosítást nem indokol.

[69] Az enyhítő szakasz alkalmazásával meghatározott tartamú szabadságvesztés kiszabása megfelel a szükségesség és arányosság követelményének.

[70] Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy az egyéni visszatartást az intézkedés jellegű jogkövetkezmények szolgálhatják a leghatékonyabban. Ezek közé tartozik a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése és a pártfogó felügyelet elrendelése.

[71] Az is megalapozott álláspont, hogy a vádlott érdekét betegségének a szakszerű kezelése szolgálná a legeredményesebben. A vádlott pszichiátriai kezelése szükséges és indokolt, a betegsége kezeletlen, a vádlottnak betegségbelátása nincs, vagyis gyógykezelésnek önként nem veti alá magát. A jogkövetkezmények meghatározása során okszerűen következik az igény a pszichiátriai kezelés szankciós eszközökkel történő kikényszerítésére, amelynek azonban akadályát képezi az, hogy a vádlott nem egyezett bele a gyógykezelésbe [Btk. 71. § (2) bekezdés h) pont]. Beszámítási képességének csupán korlátozott jellege a kényszerrel történő gyógyítást nem teszi lehetővé.

[72] Ugyanakkor az újabb bűncselekmény elkövetési lehetőségének csökkentése, mint büntetési cél eléréséhez az előírt indulatkezelési tréning nem szükséges. A vádlott cselekménye – ahogy az elsőfokú bíróság is megállapította – nem indulati cselekmény. Az elsőfokú eljárás során is tapasztalt indulatkezelési nehézség résztünet és nem maga a betegség. Ezért az előírt külön magatartási szabály nem alkalmas az egyéni megelőzés támogatására, ezen túlmenően a betegségbelátás hiánya miatt eleve önmagában rejti a külön magatartási szabály megsértésének reális esélyét, mellyel a próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés burkoltan végrehajtandó büntetés kiszabását jelentené. Ezért a külön magatartási szabály előírását a másodfokú bíróság mellőzte.

[73] A védő kizárólag intézkedés alkalmazására irányuló indítványának a teljesítése törvényben kizárt (Btk. 65. § (1) bekezdése, BH2021. 248.).

[74] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó alkotmányos követelmény, hogy a bíróság a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén hivatalból vizsgálja az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét, és arról az ítéletben rendelkezzen (8/2015. (IV. 17.) AB határozat). Az elsőfokú bíróság helyesen mellőzte az

előzetes mentesítés alkalmazását. A vádlott arra nem érdemes, a cselekmény tárgyi súlyára, korábbi elítélésére és a vele szemben utóbb indult büntetőeljárásra tekintettel.

[75] Tévedett az elsőfokú bíróság amikor lehetőséget látott arra, hogy a vádlottat terhelő bünygyi költség megfizetésére az ítélet és így a vonatkozó rendelkezés jogerőre emelkedése előtt, részletfizetést engedélyezzen, ezért ezt az ítéltábla mellőzte. A büntetőeljárás törvény a bünygyi költség megfizetésére történő halasztás vagy részletfizetés engedélyezését a különleges eljárások körében szabályozza [Be. 837. § (2) bekezdés e) pont]. A különleges eljárások közé a jogerős ügydöntő határozat meghozatalát követő eljárási szakaszra vonatkozó rendelkezések integrálódnak. Ebből is következően bünygyi költség megfizetésére részletfizetés, illetve halasztás kizárólag a jogerő után engedélyezhető a perbíróság által [Be. 578. § (1) bekezdés, 843. §, Bv. tv. 42. § (1) bekezdés].

[76] Az elsőfokú ítélet további rendelkezései törvényesek.

[77] A bűncselekmény büntetőtörvény szerinti megjelölésére, a párfogó felügyelet magatartási szabályaira és a bünygyi költség viselésére vonatkozó másodfokú korrekciók az elsőfokú ítélet megváltoztatását tették szükségessé [Be. 606. §. (1) bekezdés], a törvényes rendelkezésével a Be. 605. § (1) bekezdése szerint helybenhagyásai mellett.

[78] A másodfokú bíróság ítélete elleni fellebbezés lehetőségét az eljárási törvény nem tartalmazza, így az kizárt [Be. 615. §].

Budapest, 2022. év február hó 2. napján

Dr. Ujvári Ákos s.k.
s.k.

Dr. Fülöp Ágnes Katalin s.k.

Dr Patassy Bence

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Fővárosi Törvényszék 19.B.154/2021/20. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 16.Bf.343/20201/10. sorszámu ítéletében írt változtatással 2022. év február hó 2. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. év február hó 2. napján

Dr. Ujvári Ákos s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:
tisztviselő